

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเล่าเรื่อง และความสนใจในการอ่าน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยต่างกัน มีหัวข้อที่ดำเนินการวิจัยคือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง แบบแผนการทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างแผนการสอน การดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนวัดมโนรม ตำบลทุ่งศุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีนักเรียนประมาณ 1,200 คน จำนวนห้องเรียน 36 ห้อง เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครูจำนวน 42 คน ครูส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี

2. เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนมาจากครอบครัวและฐานะที่หลากหลาย ผู้ปกครองมีอาชีพแตกต่างกัน เช่น ข้าราชการ พ่อค้า เกษตรกร และผู้ใช้แรงงาน

3. เป็นโรงเรียนตั้งอยู่ในชุมชนใกล้เขตเทศบาล มีการคมนาคมค่อนข้างสะดวก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมโนรม ปีการศึกษา 2540 จำนวน 290 คน

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นั้นเนื่องจากว่า นักเรียนทั้ง 2 ชั้น อยู่ในช่วงต้นของแต่ละระดับ ตามที่หลักสูตรกำหนด กล่าวคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงต้นของระดับ ป.3-4 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในช่วงต้นของระดับ ป.5-6 การได้พัฒนานักเรียนที่อยู่ในช่วงต้น จึงเป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในช่วงหลังของแต่ละระดับต่อไป นอกจากนี้แล้ว นักเรียนทั้ง 2 ชั้นนี้อยู่ในวัย 8-11 ปี ซึ่งเปียเจต์ (Piaget อ้างถึงใน พรหมณี ช.เจนจิต, 2528) ได้กล่าวถึงความสามารถของเด็กในวัยนี้ว่าสามารถใช้สมมติคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักการแก้ปัญหา สามารถเข้าใจสิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ สามารถที่จะเข้าใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ สามารถจัดเรียงลำดับได้ ดังนั้นนักเรียนในวัยนี้ จึงสามารถที่จะเรียนด้วยตนเอง คิดหาเหตุผลด้วยตนเอง มีอิสระในการเลือกทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งเหมาะสมกับการสอนตามกระบวนการนี้

การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าสูการทดลองมีขั้นตอน ดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อจัดห้องเรียนเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้ผลดังนี้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 34 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 36 คน กลุ่มควบคุมได้แก่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 36 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 จำนวน 33 คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2

จำนวน 36 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 จำนวน 38 คน กลุ่มควบคุมได้แก่

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 39 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/4 จำนวน 38 คน

2. นำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มาทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำผลที่ได้จากการทดสอบไปแบ่งระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละชั้นออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับความสามารถสูง คือ คะแนนเปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไป

ระดับความสามารถปานกลาง คือ คะแนนเปอร์เซ็นต์ที่ 26-74

ระดับความสามารถต่ำ คือ คะแนนเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา

สรุปผลการแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน

ตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการทดลองจำแนกตามกลุ่มและระดับความสามารถ

ระดับความสามารถ	กลุ่ม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3		ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	
		ทดลอง	ควบคุม	ทดลอง	ควบคุม
สูง		19	21	20	23
ปานกลาง		25	30	36	33
ต่ำ		26	18	18	21
รวม		70	69	74	77

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองสอน ใช้เวลา 8 สัปดาห์ โดยสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สอนห้องเรียน 8 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 36 ครั้ง 108 คาบ รวมทั้งสิ้น 864 คาบ ทำการทดลองสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540

แบบแผนการวิจัย

การทดลองครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองประเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ไม่เท่าเทียมกัน วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Non-Equivalent Control Group, Pretest - Posttest Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน แบบวัดความสนใจในการอ่าน แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่อง และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการอ่านด้านความเข้าใจในการอ่านที่มีอยู่ก่อนการเรียนและคัดแยกนักเรียนตามความสามารถในการอ่าน สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นแบบทดสอบความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ และสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ฉบับ โดยดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบ
2. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) กลุ่มทักษะ ภาษาไทย ด้านการอ่าน
3. กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบโดยตามความเข้าใจในการอ่าน ด้านการจับใจความ สรุปความ แปลความ ตีความ วิเคราะห์ และประเมินค่าด้านละ 5 ข้อ รวมข้อสอบทั้งฉบับ 30 ข้อ ใช้เวลาประมาณ 45 นาที
4. เลือกเรื่องประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง สารคดี บทความ ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น จากหนังสือ นิตยสาร วารสาร จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

ตารางที่ 2 ประเภทของเรื่องในแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน

ชั้น	เรื่องที่	ประเภทของเรื่อง
ป.3	1	บทความสั้นเกี่ยวกับพืช
	2	บทความสั้นเกี่ยวกับสัตว์
	3	นิทานร้อยแก้ว
	4	นิทานร้อยกรอง
	5	สารคดีเกี่ยวกับสัตว์
ป.5	1	บทความสั้นเกี่ยวกับสุขภาพ
	2	นิทานร้อยแก้ว
	3	บทร้อยกรอง
	4	สารคดีเกี่ยวกับสัตว์
	5	เกร็ดความรู้ทั่วไป

5. นำเรื่องดังกล่าวมาสร้างแบบทดสอบตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ โดยแต่ละเรื่องจะถามเกี่ยวกับเนื้อหา ในด้านจับใจความ สรุปความ แปลความ ตีความ วิเคราะห์ และประเมินค่า ด้านละ 1 ข้อ รวมข้อสอบในแต่ละเรื่องจำนวน 6 ข้อ รวมข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ

6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ครูสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษา ความยากของแบบทดสอบในชั้นที่สอน ครูเสนอแนะให้แก้ไขสำนวนภาษาในคำถามบางข้อ

7. ปรับปรุงแบบทดสอบตามที่ครูเสนอแนะ แล้วนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 คน ผลการทดลองใช้พบว่า ภาษาที่ใช้เหมาะสม ข้อสอบไม่ยาก และเวลาที่ใช้ในการสอบเหมาะสม

8. นำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ความเหมาะสมของสำนวนภาษา ความยากของแบบทดสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขข้อคำถามและตัวเลือกบางข้อ

9. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียน โดยนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จำนวน 100 คน และนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดสอบมาคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder - Richardson 20) ดังนี้

$$\text{สูตร } r_n = \frac{n}{(n-1)} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_i^2}\right)$$

r_n หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง

n หมายถึง จำนวนข้อสอบ

S_i^2 หมายถึง ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

p หมายถึง สัดส่วนของคนที่ตอบถูกในแต่ละข้อ

$q = 1 - p$

(ล้วน สายยศ, 2536)

ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเที่ยง .76 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเที่ยง .81 หลังจากนั้นได้ตรวจวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก โดยใช้เทคนิค 27% ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$D = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ P หมายถึง ค่าระดับความยาก

D หมายถึง ค่าอำนาจจำแนก

R_U หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

f หมายถึง จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

(ประคอง วรรณสูตร, 2528)

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีค่าความยากตั้งแต่ .20-.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 28 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 8 (มีค่าความยาก .94 และ อำนาจจำแนก .11) และข้อ 25 (มีค่าความยาก .43 มีอำนาจจำแนก .11) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากต้องใช้ข้อสอบทั้งฉบับเพื่อวัดให้ครบทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่ามีค่าความยากตั้งแต่ .20-.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 28 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 10 (มีค่าความยาก .87 และอำนาจจำแนก .19) และข้อ 15 (มีค่าความยาก .94 มีอำนาจจำแนก .11) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากต้องใช้ข้อสอบทั้งฉบับ

10. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียน โดยนำแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 50 คน และนำแบบทดสอบ

ความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดสอบกับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 50 คน แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจวิเคราะห์รายข้อ ด้วยวิธีการตามข้อ 9 ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ .20-.80 มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ทั้ง 2 ฉบับ แล้วคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder - Richardson 20) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเที่ยง .83 แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเที่ยง .84

2. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อทดสอบก่อนและหลังการเรียน เป็นแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ และสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ฉบับ โดยดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบ
2. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2533) กลุ่มทักษะ ภาษาไทย ด้านการอ่าน
3. กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบโดยตามความเข้าใจในการอ่าน ด้านการจับใจความ สรุปความ แปลความ ตีความ วิเคราะห์ และประเมินค่าด้านละ 5 ข้อ รวมข้อสอบทั้งฉบับ 30 ข้อ ใช้เวลาประมาณ 45 นาที
4. เลือกเรื่องประเภทร้อยแก้ว ร้อยกรอง สารคดี บทความ ที่มีเรื่องราวซับซ้อนและเป็นเรื่องที่มีความยาวมากกว่าเรื่องที่นำมาสร้างแบบทดสอบความสามารถในการอ่าน และไม่ใช่เรื่องจากหนังสือที่จะนำมาใช้เป็นสื่อการอ่านในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ประเภทของเรื่องในแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

ชั้น	เรื่องที่	ประเภทของเรื่อง
ป.3	1	นิทานร้อยแก้ว
	2	บทความสั้นเกี่ยวกับสัตว์
	3	เกร็ดความรู้เกี่ยวกับพืช
	4	สารคดี
	5	นิทานร้อยกรอง
ป.5	1	บทร้อยกรอง
	2	ข่าว
	3	เรื่องสั้น
	4	บทความสั้นเกี่ยวกับวิทยาการด้านไฟฟ้า
	5	เกร็ดความรู้ด้านกีฬา

5. นำเรื่องดังกล่าวมาสร้างแบบทดสอบตามโครงสร้างที่กำหนดไว้โดยแต่ละเรื่องจะถามเกี่ยวกับเนื้อหา ในด้านจับใจความ สรุปความ แปลความ ตีความ วิเคราะห์และประเมินค่า ด้านละ 1 ข้อ รวมข้อสอบในแต่ละเรื่อง จำนวน 6 ข้อ รวมข้อสอบทั้งฉบับ 30 ข้อ

6. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ครูสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษา ความยากของแบบทดสอบในชั้นที่สอน ครูเสนอแนะให้ปรับข้อสอบบางข้อเพราะค่อนข้างยาก

7. ปรับปรุงแบบทดสอบตามที่เสนอแนะ แล้วนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน และนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 คน ผลการทดลองใช้พบว่า เวลาที่ใช้ในการสอบเหมาะสม ข้อสอบค่อนข้างยาก

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง ความเหมาะสมของสำนวนภาษา ความยากของแบบทดสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้แก้ไขคำถามและตัวเลือกบางข้อ

9. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียน โดยนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี ที่ไม่ใช้กลุ่มเดิม จำนวน 100 คน และนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชลบุรีที่ไม่ใช้กลุ่มเดิม จำนวน 100 คน แล้วนำผลการทดสอบมาคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20) ได้ค่าความเที่ยง คือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเที่ยง .63 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเที่ยง .62 หลังจากนั้นได้ตรวจวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก โดยใช้เทคนิค 27% ตามวิธีการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้ผลดังนี้

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความยาก ตั้งแต่ .20-.80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 25 ข้อ มีข้อสอบ จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 2 (มีค่าความยาก .74 และอำนาจจำแนก .15) ข้อ 7 (มีค่าความยาก .83 และอำนาจจำแนก .19) ข้อ 13 (มีค่าความยาก .22 และอำนาจจำแนก .00) ข้อ 21 (มีค่าความยาก .11 และอำนาจจำแนก -.07) และข้อ 27 (มีค่าความยาก .50 และอำนาจจำแนก .25) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุงเนื่องจากต้องใช้ทั้งฉบับเพื่อวัดให้ครบทุกด้าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความยากตั้งแต่ .20 - .80 และมีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 28 ข้อ มีข้อสอบจำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 2 (มีค่าความยาก .85 และอำนาจจำแนก .15) และข้อ 15 (มีค่าความยาก .20 และอำนาจจำแนก .19) ที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เนื่องจากต้องใช้ข้อสอบทั้งฉบับเพื่อวัดให้ครบทุกด้าน

10. ปรับปรุงแบบทดสอบแล้วนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียน โดยนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 50 คน และนำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชลบุรีที่ไม่ใช่กลุ่มเดิม จำนวน 50 คน แล้วนำผลการทดสอบมาตรวจวิเคราะห์รายข้อ ตามวิธีการดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยาก ตั้งแต่ .20 - .80 มีอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไปทั้ง 2 ฉบับ แล้วคำนวณค่าความเที่ยงของแบบทดสอบตามสูตรของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20) ได้ค่าความเที่ยง คือ แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าความเที่ยง .86 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าความเที่ยง .71

3. แบบวัดความสนใจในการอ่าน

แบบวัดความสนใจในการอ่านเป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่าน ก่อนและหลังการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับความสนใจและการวัดความสนใจ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจ และการวัดความสนใจในการอ่าน
2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการวัดความสนใจในการอ่าน
3. กำหนดพฤติกรรมการวัดความสนใจในการอ่าน ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) มาเซีย (Macia) และแครทวอล (Krathwohl) ที่แสดงว่าความสนใจเกิดขึ้นตั้งแต่การรับการตอบสนอง และการสร้างคุณค่า (Krathwohl, 1982)

4. สร้างแบบวัดความสนใจในการอ่านตามพฤติกรรมที่กำหนดเป็นแบบวัดแบบปรนัยที่มีคำถามจำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อประกอบด้วยสถานการณ์ คำถามและคำตอบ

5. นำแบบวัดไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 คน พบว่าภาพประกอบที่ใช้บางภาพไม่ชัดเจนและบางภาพเล็กเกินไป คำถามที่ใช้ไม่ยากเกินไป

6. ปรับปรุงแบบวัดความสนใจในการอ่าน และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของสถานการณ์ ข้อคำถาม และตัวเลือก ความตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัด ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับสำนวนภาษา คำถามและตัวเลือกในบางข้อ

7. ปรับปรุงและนำแบบทดสอบที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จำนวน 100 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จำนวน 100 คน แล้วนำผลมาหาความเที่ยงของแบบวัดตามสูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder Richardson 20) ได้ค่าความเที่ยง คือ .77 และ .74 ตามลำดับ

4. แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่อง

แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องเป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นเพื่อประเมินความสามารถในการเล่าเรื่อง โดยแยกเป็นแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการพูด สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการเขียน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการเขียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง การประเมินการเล่าเรื่อง การประเมินด้านการพูด และการเขียนตามหลักสูตรประถมศึกษา

2. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ได้ข้อสรุปเป็นแนวทางในการประเมินการเล่าเรื่อง

3. กำหนดพฤติกรรมการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการพูด และองค์ประกอบการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการเขียน ของทั้ง 2 ชั้น

4. สร้างแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการพูดและแบบประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องโดยการเขียนของทั้ง 2 ชั้น เป็นแบบประเมินตามรายการที่กำหนดให้

5. นำแบบประเมินไปให้ครูสอนภาษาไทยในแต่ละชั้นพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษา องค์ประกอบที่ประเมิน ครูเสนอแนะให้แก้ไของค์ประกอบบางข้อ

6. นำแบบประเมินที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนในแต่ละชั้น พบว่าเหมาะสม สามารถประเมินตามพฤติกรรมที่กำหนดได้

7. นำแบบประเมินไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับเกณฑ์การให้คะแนนสรุปประเด็นที่ปรับปรุงดังนี้

7.1 แบบประเมินการเล่าเรื่องโดยการพูดชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรับเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ 1-10 มีการให้คะแนน 3 ระดับ คือ
 - 2 หมายถึง สามารถทำได้ครบและถูกต้อง
 - 1 หมายถึง สามารถทำได้บางส่วนแต่ถูกต้อง
 - 0 หมายถึง ไม่สามารถทำได้
2. พฤติกรรมข้อ 11-15 มีการให้คะแนน 3 ระดับ คือ
 - 2 หมายถึง สามารถทำได้ถูกต้อง หรือสามารถทำได้คล่องแคล่วหรือสามารถทำได้เหมาะสม
 - 1 หมายถึง สามารถทำได้ถูกต้องบางส่วน หรือตะกุกตะกักบ้าง หรือสามารถทำได้พอใช้
 - 0 หมายถึง ไม่สามารถทำได้ หรือ ต้องปรับปรุง

7.2 แบบประเมินการเล่าเรื่องโดยการเขียนปรับการให้คะแนนและข้อความ
ที่เขียนดังนี้

1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีการให้คะแนน 3 ระดับคือ
 - 2 หมายถึง สามารถเขียนอธิบายได้ครบและถูกต้อง
 - 1 หมายถึง สามารถเขียนอธิบายได้บางส่วนแต่ถูกต้อง
 - 0 หมายถึง ไม่สามารถเขียนอธิบายได้
2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีการให้คะแนน 5 ระดับ
 - 4 หมายถึง สามารถเขียนอธิบายรายละเอียดสำคัญได้ครบและถูกต้อง เขียนเชื่อมโยงรายละเอียดได้อย่างชัดเจน
 - 3 หมายถึง สามารถเขียนรายละเอียดสำคัญได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด และเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน
 - 2 หมายถึง เขียนรายละเอียดสำคัญได้บ้างและเชื่อมโยงกัน
 - 1 หมายถึง มีเพียงรายละเอียดที่ไม่สำคัญ
 - 0 หมายถึง ไม่มีรายละเอียดใด ๆ เขียนอธิบายไม่ได้

8. ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนทั้ง 2 ชั้น พบว่ามีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการประเมินได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ไปฝึกการประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องในชั้นเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ชั้น โดยฝึกกับครูสอนวิชาภาษาไทยในชั้นนั้น ๆ และฝึกร่วมกับอาจารย์สอนวิชาวิธีสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา ใช้เวลาในการฝึกวันละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 2 สัปดาห์

5. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ดำเนินการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสารและงานวิจัย เกี่ยวกับการสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. วิเคราะห์กระบวนการสอนอ่านตามวิธีการสอนอ่านแบบปฏิบัติการได้ข้อสรุปเป็นประเด็นคำถาม
3. กำหนดข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนด ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามจำนวน 18 ข้อ
4. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มที่ผู้วิจัยได้ไปทดลองใช้แผนการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงสำนวนภาษาในบางข้อ
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับคำถามบางข้อ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะนั้น

การสร้างแผนการสอน

แผนการสอนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี แผนการสอนกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แผนการสอนกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แผนการสอนกลุ่มควบคุมชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และแผนการสอนกลุ่มควบคุมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. แผนการสอนกลุ่มทดลอง

ในการสร้างแผนการสอนกลุ่มทดลองทั้ง 2 ชั้น ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้
 - 1.1 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
 - 1.2 จุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทย
2. ศึกษากระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จากหนังสือ เอกสารและงานวิจัย
3. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และเลือกกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการตามแนวคิดของ เรทเซลและคูเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้
 - 3.1 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์
 - 3.2 ชั้นสอนบทเรียนสั้น
 - 3.3 ชั้นสำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 3.4 ชั้นเลือกอ่านด้วยตนเองและการตอบสนอง
 - 3.5 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

กระบวนการสอนแสดงได้ตั้งแผนภาพที่ 4

แผนภาพที่ 4 ขั้นการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการของเรทเซลและคูเตอร์

กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ (70 นาที)		
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 นาที)		
สอนบทเรียนสั้น (5 - 10 นาที)		
สำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมของนักเรียน (5 นาที)		
เลือกอ่านด้วยตนเองและการตอบสนอง (35-45 นาที)		
1. เลือกอ่านด้วยตนเอง	2. อภิปรายกลุ่มย่อย	3. พบครูเป็นรายบุคคล
1.1 อ่านหนังสือที่เลือกอ่านด้วยตนเอง (10 นาที)	2.1 อภิปรายเกี่ยวกับหนังสือที่อ่านหรือหนังสือที่กลุ่มกำหนด	พบครูวันละ 2 - 3 คน (10 - 15 นาที)
1.2 อ่านหนังสือที่กลุ่มกำหนด	2.2 กำหนดการนัดหมายครั้งต่อไป	
1.3 เขียนบันทึกแสดงความคิดเห็น	2.3 กำหนดหนังสือเล่มที่จะอ่านครั้งต่อไป (15 - 20 นาที)	
1.4 บันทึกกิจกรรมในแผนภูมิหรือลงชื่อนัดหมายเพื่อพบครูเป็นรายบุคคล		
แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 - 10 นาที)		

3. ปรับกระบวนการสอนอ่านโดยใช้ ขั้นตอน 5 ขั้นและขั้นตอนย่อยบางขั้นและปรับเวลาในการสอนเป็น 60 นาที คือ

- | | |
|-----------|--|
| ขั้นที่ 1 | ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 นาที) |
| ขั้นที่ 2 | ขั้นสอนบทเรียนสั้น (10 นาที) |
| ขั้นที่ 3 | ขั้นสำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมของนักเรียน (3 นาที) |
| ขั้นที่ 4 | ขั้นเลือกอ่านด้วยตนเองและการตอบสนอง (30 - 35 นาที) |

ซึ่งประกอบด้วย การเลือกอ่านหนังสือที่สนใจ การเขียนบันทึกเกี่ยวกับการอ่าน การอภิปรายเกี่ยวกับการอ่าน และการพบครูเป็นรายบุคคล

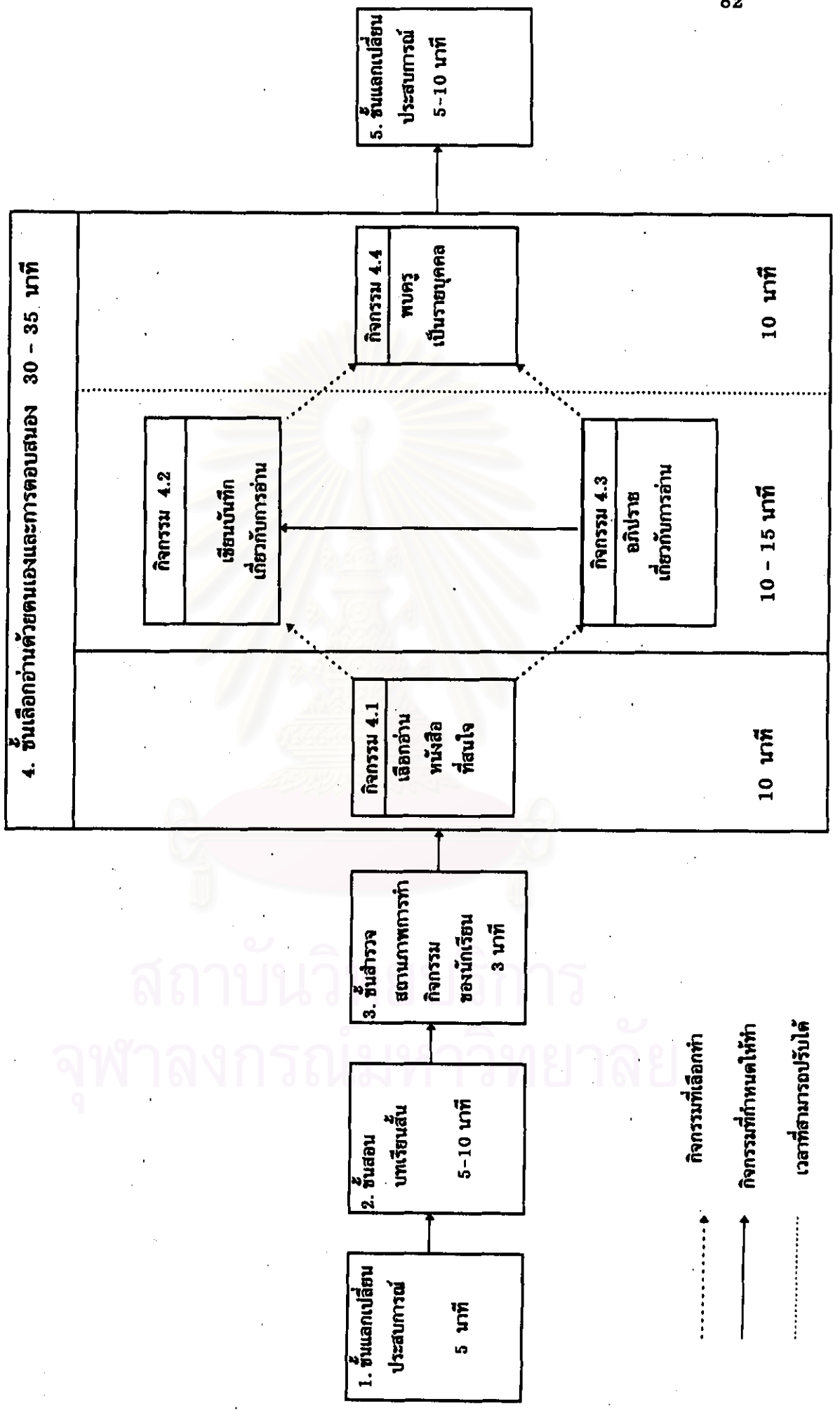
- | | |
|-----------|--|
| ขั้นที่ 5 | ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 - 10 นาที) |
|-----------|--|

กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการแสดงได้ดังนี้



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภาพที่ 5 ขั้นตอนของกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ



4. เลือกประเด็นความรู้เกี่ยวกับวิธีการอ่าน ทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน คำศัพท์พื้นฐานที่หลักสูตรกำหนด วิธีการอภิปราย การเขียนแสดงความคิดเห็น การเขียนบันทึก ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน ฯลฯ เพื่อจะนำมาสอนในชั้นสอนบทเรียนสั้น

5. เขียนกำหนดการสอนชั้นสอนบทเรียนสั้นตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ จำนวนชั้นละ 36 ครั้ง ครั้งละ 10 นาที ดังนี้

ตารางที่ 4 กำหนดการสอนในชั้นสอนบทเรียนสั้นตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
1	การเลือกหนังสือ	1	การเลือกหนังสือ
2	คำศัพท์บทที่ 11 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	2	คำศัพท์บทที่ 7 จากหนังสือเรียนภาษาไทย
3	การอ่านในใจ	3	การอ่านในใจ
4	การเล่าเรื่อง	4	การเล่าเรื่อง
5	การเขียนแสดงความคิดเห็น	5	การเขียนแสดงความคิดเห็น
6	การอภิปราย	6	การอภิปราย
7	การหาความหมายของคำจากข้อความแวดล้อม	7	การอ่านแบบสำรวจ
8	คำศัพท์บทที่ 12 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	8	การอ่านแบบพินิจพิจารณา
9	การหารายละเอียดของเรื่อง	9	คำศัพท์บทที่ 8 จากหนังสือเรียนภาษาไทย
10	การหาใจความสำคัญของเรื่อง	10	การหาความหมายของคำจากข้อความแวดล้อม
11	การเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง	11	การหารายละเอียดของเรื่อง
12	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล	12	การหาใจความสำคัญของเรื่อง
13	การตีความ	13	การเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
14	คำศัพท์บทที่ 13 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	14	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล
15	การสรุปความ	15	การตีความ
16	การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น	16	การสรุปความ
17	การประเมินคุณค่าของตัวละครในเรื่อง	17	คำศัพท์บทที่ 9 จากหนังสือเรียนภาษาไทย
18	การหาความหมายของคำจากข้อความแวดล้อม	18	การแนะนำหนังสือ
19	การหารายละเอียดของเรื่อง	19	การวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น
20	คำศัพท์บทที่ 14 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	20	การประเมินคุณค่าของตัวละครในเรื่อง
21	การหาใจความสำคัญของเรื่อง	21	การหาความหมายของคำจากข้อความแวดล้อม
22	การเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง	22	การหารายละเอียดของเรื่อง
23	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล	23	การหาใจความสำคัญของเรื่อง
24	การตีความ	24	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล
25	การสรุปความ	25	คำศัพท์บทที่ 10 จากหนังสือเรียนภาษาไทย
26	คำศัพท์บทที่ 15 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	26	การตีความ
27	การวิเคราะห์ข้อความโฆษณา	27	การสรุปความ
28	การประเมินคุณค่าของเรื่อง	28	การวิเคราะห์ข้อความโฆษณา
29	การหารายละเอียดของเรื่อง	29	การประเมินคุณค่าของเรื่อง

ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
30	การหาใจความสำคัญของเรื่อง	30	การหาใจความสำคัญของเรื่อง
31	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล	31	การหาความสัมพันธ์ของเหตุและผล
32	คำศัพท์บทที่ 16 จากหนังสือเรียนภาษาไทย	32	การตีความ
33	การตีความ	33	คำศัพท์บทอ่านนอกเวลา
34	การสรุปความ	34	การสรุปความ
35	การวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของเรื่อง	35	การวิเคราะห์
36	การประเมินคุณค่าของเรื่อง	36	การประเมินคุณค่าของเรื่อง

6. เลือกหนังสือที่นำมาให้นักเรียนอ่าน โดยพิจารณาจากรายชื่อหนังสือ ดังนี้

1. รายชื่อหนังสือดีเด่น ประจำปีพุทธศักราช 2535 - 2539 ของคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
2. รายชื่อหนังสือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2537 - 2539 ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. หนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
4. หนังสือ สารคดี นิตยสารสำหรับเด็ก

ผลการเลือกหนังสือได้หนังสือจำนวนประมาณ 60 เรื่อง สำหรับนักเรียนทั้ง 2 ชั้น และเลือกหนังสือเพิ่มเติมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประมาณ 15 เรื่อง (ตั้งรายละเอียดในภาคผนวก จ)

7. เขียนแผนการสอนทั้ง 2 ชั้น ตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ และกำหนดการสอนในข้อ 5 จำนวนชั้นละ 3 แผน แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนทั้ง 2 ชั้น พบว่าควรเตรียมความพร้อมและฝึกผู้เรียนให้เรียนตามกิจกรรมการเรียนรู้ก่อน และนักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ได้

8. เขียนแผนการสอนทั้ง 2 ชั้น ชั้นละ 36 แผน และเขียนคู่มือการใช้แผนการสอน นำคู่มือการใช้แผนการสอนและแผนการสอนบางส่วนให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสม ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะให้ปรับสาระสำคัญในบางแผน ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแผนการสอนตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

2. แผนการสอนกลุ่มควบคุม

ในการสร้างแผนการสอนกลุ่มควบคุม ทั้ง 2 ชั้น ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ดังนี้

1.1 หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.2 จุดประสงค์กลุ่มทักษะภาษาไทย

1.3 คู่มือครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 และคู่มือครูภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่ม 2

1.4 หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 และหนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่ม 2

1.5 แบบฝึกหัดภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เล่ม 2 และแบบฝึกหัดภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เล่ม 2

1.6 คู่มือการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มทักษะภาษาไทย

1.7 แนวการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. วิเคราะห์หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร สรุปเป็นกำหนดการสอน อ่าน ตามคู่มือครูและแนวการสอนภาษาไทย ใช้เวลาในการสอนแต่ละครั้งจำนวน 3 คาบ เป็นเวลา 60 นาที โดยสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 บทละ 6 ครั้ง และสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บทละ 8 ครั้ง ดังนี้

ตารางที่ 5 กำหนดการสอนตามคู่มือครูและแนวการสอนภาษาไทยในแต่ละบท

ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
1	การเตรียมการอ่าน	การเตรียมการอ่าน
2	การอ่านในใจบทเรียน	การอ่านในใจบทเรียน
3	การวิเคราะห์และทำแผนภาพโครงเรื่อง	การวิเคราะห์และทำแผนภาพโครงเรื่อง
4	การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง	การเล่าเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่อง
5	การพัฒนาทักษะทางภาษา	การพัฒนาทักษะทางภาษา
6	การอ่านในใจบทอ่านเสริมบทเรียน	การพัฒนาทักษะทางภาษา
7	-	การทำกิจกรรมยอดนักอ่าน
8	-	การอ่านในใจบทอ่านเสริมบทเรียน

3. เขียนกำหนดการสอน ตามคู่มือครูและแนวการสอนภาษาไทย ที่จะใช้
ในการสอนอ่าน จำนวน 36 ครั้งดังนี้

ตารางที่ 6 กำหนดการสอนตามคู่มือครูและแนวการสอน

ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	ครั้งที่	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
1-6	บทที่ 11 เขียนหมากของคุณยาย	1-8	บทที่ 7 ร้านค้าริมทาง
7-12	บทที่ 12 สัญญาของเอก	9-16	บทที่ 8 ราชอิธราช ตอน สมิงพระรามอาสา
13-18	บทที่ 13 สองเกลอเจอหมี	17-24	บทที่ 9 ระเบียบวินัยดีเยี่ยมมีสุข
19-24	บทที่ 14 ไปดูรอยเต่า	25-32	บทที่ 10 ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายงาม ทูลขอโทษขุนแผน
25-30	บทที่ 15 น้ำใจนักกีฬา	33-36	บทอ่านนอกเวลา เรื่อง ว่องไว และรักชาติ
31-36	บทที่ 16 คนเก่งเมืองลับแล		

4. เขียนแผนการสอนตามกำหนดการสอนในข้อ 3 ในแต่ละแผนมีขั้นตอน
การสอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป ได้แผนการสอนที่ใช้สอนใน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 36 แผน และแผนการสอนที่ใช้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จำนวน 36 แผน

5. นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นบางแผนไปให้ครูสอนภาษาไทยในแต่ละชั้น
ตรวจสอบความเหมาะสม และได้ปรับปรุงตามที่ครูเสนอแนะ

6. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ และปรับปรุงตามที่
ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

การดำเนินการทดลอง

ก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ทดลองสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา
2540 กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการดังนี้

1. เลือกโรงเรียนขนาดกลางคือ โรงเรียนวอนนภาศัพท์ ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 2 ห้องเรียน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้องเรียน
2. สอนตามแผนการสอนที่สร้างขึ้นทั้งหมด โดยสอนทั้ง 4 ห้องเรียน
ห้องเรียนละ 36 ครั้ง รวม 108 คาบ คาบละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 432 คาบ
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสอนไปปรับปรุงแผนการสอนให้สมบูรณ์ขึ้น

ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการคือ

1. ก่อนการทดลอง ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ขอความร่วมมือและเตรียมความพร้อมผู้ช่วยวิจัย

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนเพื่อหาผู้ช่วยวิจัย ได้ผู้ช่วยวิจัย ที่เป็นหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน และหัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 คน ผู้ช่วยวิจัยทั้งสองคนมีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาไทยในชั้นนั้น ๆ คือ มีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี และเคยได้รับคัดเลือกเป็นครูสอนภาษาไทยดีเด่น ประจำอำเภอ

เมื่อได้ผู้ช่วยวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้เตรียมความพร้อมผู้วิจัย คือ ศึกษาแผนการสอนร่วมกัน และผู้วิจัยสอนตามแผนการสอนให้ดูเป็นตัวอย่างประมาณ 6-8 แผน

1.2 ทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน ทดสอบความเข้าใจในการอ่าน วัดความสนใจในการอ่านและประเมินความสามารถในการเล่าเรื่องของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความไม่แตกต่างกันของนักเรียนก่อนการทดลอง

2. การดำเนินการสอน

ในการดำเนินการสอน ผู้วิจัยทำการสอนกลุ่มทดลองทั้ง 2 ชั้น ด้วยตนเอง คือ สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 36 ครั้ง (108 คาบ) ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 36 ครั้ง (108 คาบ) ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที ดำเนินการสอน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน รวมทั้งสิ้น 432 คาบ โดยจัดตารางในการสอนให้อยู่ในภาคเช้า และภาคบ่ายเท่า ๆ กัน

ในการสอนกลุ่มควบคุม ผู้ช่วยวิจัยคนที่หนึ่งได้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 36 ครั้ง (108 คาบ) ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที และผู้ช่วยวิจัยคนที่ 2 ได้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 36 ครั้ง (108 คาบ) ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที ดำเนินการสอน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน รวมทั้งสิ้น 432 คาบ โดยจัดตารางในการสอนให้อยู่ในภาคเช้าและภาคบ่ายเท่า ๆ กัน

ในขณะที่ดำเนินการสอน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะมีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือและช่วยเหลือให้ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการสอนได้ตามแผนการสอนที่กำหนดไว้

3. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้ทดสอบความเข้าใจในการอ่าน วัดความสนใจในการอ่าน และประเมินความสามารถในการเล่าเรื่อง ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งหมด

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นแยกวิเคราะห์ตามชั้น และทดสอบทางสถิติโดยตั้งระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเข้าใจในการอ่าน

1.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเข้าใจในการอ่าน หลังการเรียนจำแนกตามวิธีสอนและระดับความสามารถ

1.2 วิเคราะห์ผลการใช้กระบวนการสอนอ่าน (กระบวนการสอนอ่าน แบบปฏิบัติการและการสอนอ่านตามคู่มือครูของกรมวิชาการ) และความสามารถในการอ่าน (สูง ปานกลาง และต่ำ) กับคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่าน ด้วยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนสองทาง (Two way ANOVA)

1.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านหลังการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

1.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านหลังการเรียนของ นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามระดับความสามารถด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

2. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความสามารถในการเล่าเรื่อง

2.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถ ในการเล่าเรื่องหลังการเรียนจำแนกตามวิธีสอนและระดับความสามารถ

2.2 วิเคราะห์ผลการใช้กระบวนการสอนอ่าน (กระบวนการสอนอ่าน แบบปฏิบัติการและการสอนอ่านตามคู่มือครูของกรมวิชาการ) และความสามารถ ในการอ่าน (สูง ปานกลาง และต่ำ) กับคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเล่าเรื่อง ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two way ANOVA)

2.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเล่าเรื่องหลังการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

2.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความสามารถในการเล่าเรื่องหลังการเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามระดับความสามารถด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้านความสนใจในการอ่าน

3.1 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสนใจในการอ่านหลังการเรียนจำแนกตามวิธีสอนและระดับความสามารถ

3.2 วิเคราะห์ผลการใช้กระบวนการสอนอ่าน (กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการและการสอนอ่านตามคู่มือครูของกรมวิชาการ) และความสามารถในการอ่านภาษาไทย (สูง ปานกลาง และต่ำ) กับคะแนนเฉลี่ยด้านความสนใจในการอ่าน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two way ANOVA)

3.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความสนใจในการอ่านหลังการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

3.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยด้านความสนใจในการอ่านหลังการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำแนกตามระดับความสามารถด้วยสถิติทดสอบที (t - test)

4. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียน ด้วยการหาค่าร้อยละ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย